1879. VI. évfolyam. 191. szám. Debreczen, Kedd szeptember 30

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve.
Egész évre . 10 frt.
Félévre . . . 5 „
Negyedévre . 2 „ 50 kr.
Egy hóra . . 1 „
Előfizethetni helyben a kiadóhivatalban, *Kutasi Imre nyomdájában*, aztán Telegdi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvkereskedéseikben, vidéken a posta-hivataloknál.

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdászati s társadalmi lap.

A SZABADELVŰPÁRT KÖZLÖNYE

Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hétfőn, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Hirdetési díj:
öt hasábos petitsor 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű s többizben megjelenő hirdetményeknél leengedés történik. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyilttéri közlemények minden sora 20 kr. A hirdetmények valamint a nyilttéri közlemények egyedül a kiadói irodában vétetnek fel. *Az előfizetési és hirdetmányi pénzek a kiadóhivatalba*, a lap szellemi részébe tartozó közlemények a szerkesztőségi irodába czimezendők,
nagyujutcza Jóna-ház 1704. szám alatt

Debreczen, szeptember 30.

Tegnap ismertettük az osztrák pártok állását, térjük ma át a mieinkre.

Az országgyülési szünet alatt látszólag semmi lényeges változás nem történt a pártok állásában. Látszólag, mondjuk, mert a csöndes fölszin alatt megkezdődött már ama mozgalom, mely talán nemsokára uj pártalakulásokat fog maga után vonni.

A megerősödött kormánypárt, nem egy nyügtől s nem egy aggodalomtól megszabadulva, ma biztosabb, szilárdabb mint volt. Az események fényesen igazolták vezérlő államférfiainak politikáját s azok, kiket mult őszszel a boszniai események miatti aggodalom megrenditett, meggyőződhettek, hogy egy sem teljesült ama baljóslatu következményekből, melyeket az okkupáczionak maga után kellett volna vonnia.

Nem remélhetjük ugyan, hogy ama tisztelt férfiak, kik mult őszszel a szabadelvü pártból kiléptek, ujra visszatérjenek oda. Legalább egyhamar nem; bar semmi elvbeli eltérés nincs, mely különválásukat igazolná s bár nagyon valószinü, hogy ma ovakodnának megtenni ama lépést, melyet tavaly zürzavarosnak vélt jövő előtt állva, nem épen a legildomosabban választott pillanatban megtettek.

A töredék, mely a szabadelvü párt ez elszakadt tagjaiból s ama néhány képviselőből, kik már megválasztatásuk alkalmával kijelentették párton kivüli állásukat, alakult, számos rokkant nagysággal és volt excellencziás urral dicsekszik; de életrevalóságának még eddig nem adta semmi jelét s nem valószinü, hogy az uj ülésszakban valami nagy dolgokat fog mivelni, a kebelében vegetáló rokkant nagyságoknak különben is nem annyira a parlamenti akczió, mint inkább a vakandturás lévén természetökkel megegyező.

Kisérletek történtek ugyan a parlamenti szünet alatt, hogy e párttöredék invalidus tagjaival gazdagitsa sorait az egyesült ellenzék, melyben bizonyára még nagyon kevésnek találtatott a szanaszét ágazó elem s melynek féltuczat pártvezéréhez még czélszerünek véltek másik féltuczatot szerezni.

A kisérlet eleinte csak igen gyöngéd tapogatásból állt. A csigabigák kinyujtogatták szarvacskáikat, itt is, ott is, elejtettek egy-egy szót az ellenzék tömörülésének szükségéről, mig végre Szilágyi Dezső a „fehér lóban“ beütötte a hordó fenekét. Olyan hatalmas beszédet mondott a közjogi alapon álló különböző pártok egyesitésére, hogy a ki ben volt az egyesült ellenzék fazekában, még az is mind kifelé mászik tőle. Apponyi Albert gróf s a volt conservativok erősen prüszkölnek tőle s a jövő ülésszak abban a nem épen váratlan meglepetésben részesithet, hogy az egyesült ellenzék czim alatt összetákolt párt ismét széthull elemeire, melyekből alakult.

Minden jel arra mutat, hogy e szétbomlás nem késhetik sokáig. Apponyiék ujra mint conservativ párt fogják magukat konstituálni, persze hogy Sennyey talentuma és tekintélye nélkül, de a helyett sallangos radikális czégérrel. A másik rész a kétségtelen nagytehetségü és erélyes Szilágyi Dezsővel élén folytatja a meddő személyes harczot Tisza Kálmán ellen, nevezvén azt deákpárti politikának.

De hát mit csinálnak azok. kik a hajdani balközéphez tartoztak? Ezekre a szélső bal spekulál. Lehet, hogy a fölbomló egyesült ellenzékből hozzájok is vetődik egy pár elkeseredett tag. De hogy e párt valami nevezetes növekvésre számithatna, azt még legvérmesebb tagja sem reméli.

Különben a legutóbbi események e pártnak sem igen szolgáltak megizmositására. Maguk is érzik, hogy izgató fegyvereik éle nagyon eltompult s hogy sokat a lomtárba kell dobni abból, a mit eddig czimer gyanánt maguk előtt csörtettek. A nép megunta már a nagyhangu frazisokat. A hadsereg létszámának leszállitása még egy kedvező alkalmat fog ugyan nyujtani hatásos beszédek elmondására; de azután vége a szereplésnek.

— **Az orsz. szabadelvü párt** okt. 1-jén, szerdán, d. u. 6 órakor értekezletet tart.

— **Tisza Kálmán** még az országgyülés megnyitása előtt pár napra Gesztre utazott családi ügyekben. A megnyitásra azonban visszatér a fővárosba.

— **A képviselőház első alelnökségére** a képviselői körökben ritka egyértelmüséggel (nógrádi) Szontágh Pált, a szabadelvü párt elnökét, e minden párt előtt köztiszteletben álló férfit szemelték ki.

— **Az uj külügyminiszter** instellációja után a monarchia külföldi képviselői összejönnek, hogy tájékoztató fölvilágositásokat nyujtsanak a külpolitikai helyzet felől, s azután a követendő külpolitika felett tanácskozzanak.

— **A dunai confoederatió** eszméje Kossuth terve uj kiadásban merül föl most a német lapokban. Némely merész képzeletü politikus már bizonyosnak hirdeti, hogy Bismarck és Andrássy Bécsben elvégezték, miszerint Ausztria-Magyarország kiterjeszti hatalmát a Balkán félsziget minden keresztyén népeire s egy dunai szövetségben egyesiti Romániát, Szerbiát, Bulgáriát és Montenegrot.

— **Andrássy gróf** köszönő jegyzéket intézett sept. 22 éről keltezve a portához a novi-bazári konvenczió loyalis végrehajtásáért s a török csapatoknak az osztrák-magyar csapatok iránti barátságos viseletéért.

— **Tóth Vilmos** országos képviselőt az uj közös külügyminiszter kinevezése után azonnal kinevezik a közös számszék elnökévé.

— **Türr tábornok**, ki a Száva és Kulpa hajózhatóvá tétele végett tanulmányozó utat tett Horvátországban, már visszatért. A Kulpán tett utjáról nagy megelégedéssel emlékezik, mert nézete szerint aránylag kevés költséggel teljesen járhatóvá lehet tenni e fontos vizi utat. Türr tábornok egy millió forintra teszi az e czélra szükséges kiadásokat.

— **A „Köln Zeitung“** vis szavonja s teljesen alaptalanoknak jelenti ki a Hieronymi államtitkár állitólagos üzelmeiről hozott hireit miután meggyőződést szerzett az ellenkezőről. — Valjon a mi ellenzéki lapjaink, melyek a Köln. Zg. gyanusitó közleményét siettek átvenni, lesznek-e ily lovagiasak, hogy bevallják tévedésüket?

A „Debreczen“ mult keddi számában még elismerte a lóversenyek közgazdasági fontosságát s kijelentette, hogy esze ágában sincs a lovaregylettől megtagadni az évenkénti 100 darab aranyat s a versenytér ingyen használatát; csak azt nem szereti, hogy ez 25 évre szerződés által leköttetett. Hat nap alatt azonban arra a meggyőződésre jutott s tegnapi számában már annak ad kifejezést, hogy sajátkép ezeknek a lóversenyeknek semmi hasznuk s hogy azoknak a polgároknak, kik meg akarják tagadni a 100 arany és 120 hold föld további adományozását, igazuk van.

Ha nem jezsuitáskodik, de mindjárt őszintén igy beszél, hát megkiméltük volna magunkat attól, hogy felesleges fölvilágositással szolgáljunk, miért foglaltatott szerződésbe az a 100 arany s a 120 hold föld?

Most hát végre értjük, hogy mit akar a függetlenségi párt lapja, csakhogy nem hiszszük, hogy a pártjabeliek is ugyanezt óhajtanák: a lóversenytér visszavételét s a 100 drb arany megtagadását. Legalább a közgyülésen egy hang sem emelkedett emellett s csak a 25 évi szerződésnek akadtak ellenzői.

Ezek is csupán azon szempontot hangoztatták, hogy az egylet buzgóbban igyekszik feladatát betölteni, ha nincs biztositva s csak évről évre kapja ösztönzésül azt a száz aranyat s a föld használatát; mig viszont a másik részről, még pedig igen alaposan az hozatott föl, hogy kölcsönös szerződés által az egyletet is inkább lehet kötelezettségeinek pontos megtartására szoritni, mint igy, mikor az egylet és a város közt semmi szerződés sincs és a mikor a város ad ugyan kedvezményeket, de nem gyakorol érte semmi jogot.

Arra az esetlen megjegyzésre, hogy a város tanácsa, a jogügyi bizottság s a közgyülés a város érdeke ellen csak nagyuri mosoly elnyerésére kötötte meg e szerződést, nincs semmi szavunk. Megszoktuk, hogy a „Debreczen“ hasábjain senkiről sem birják föltenni, hogy becsületes ember is lehet.

* * *

A mi a lóvásártért illeti, nekünk szakértők ellenkezőt állitnak, mint a „Debreczen“ szerkesztőségének állitottak az ő szakértői. Haszontalan disputálásnak azonban nem lévén barátai, nem vitatkozunk ezen, csak arra kérjük tisztelt kollegánkat, méltóztassék megjelölni, hol volna hát a lóvásártér számára kedvezőbb hely s ha meggyőződtünk, hogy igaza van, szivesen hozzá járulunk inditványa támogatásához, mert nekünk nem szokásunk föltenni az ellenpártról, hogy okvetlen valami olyat akar, a mivel megkárositja vagy a várost vagy az országot.

A szerb egyházi kongresszus.

E hó 28-án nyittatott meg a szerb egyházi kongresszus, melyre, mint emlitettük Stancsics György ujvidéki főispán küldetett ki királyi biztosul, kit a fellobogózott Karlovicza lakói szivélyes fogadtatásban részesitettek. A szerb zászlóknak hire hamva sem volt, csak magyar zászló lobogott a légben, A kongresszust istenitisztelet előzte meg, a mely után a pátriárcha emelkedett szellemü, hazafias beszéddel nyitotta meg az ülést. A királyi biztos, — kiért fényes küldöttség ment — magyarul tartotta megnyitó beszédét. A kinevező leirat felolvasása után a kongresszus előtt kijelenté a királyi biztos, hogy minden tekintetben igyekezni fog a királyi kegynek megfelelni s biztositá a kongresszust, hogy a törvény keretén belül mozgó s egyházuk javát előmozditó törekvésüket a legmelegebben fogja pártfogolni. A beszédef ő felsége éltetésével végezte be, mire hangos éljenzés és „zsivio“ kiáltás tölté be a termet.

A patriarcha röviden válaszolva kérte a királyi biztás pártfogolását, hogy kérelmeiket s ügyöket a trón és kormány előtt pártfogolja.

A mérsékelt elemek a congressusi képviselők közt sokkal nagyobb számban vannak képviselve, mint az eddigi congressusokban. A hangulat nyugodt. A képviselők őszintén iparkodnak sok tekintetben elhanyagolt egyházi és iskolai viszonyaikon lehetőleg segiteni. Sztancsicsnak kineveztetése kir. biztossá nagyon szerencsés választásnak bizonyult.

Az államhivatalnokok fizetése.

A hivatalnokok fizetésügyének rendezése tárgyában egy miniszteri bizottság törvényjavaslatot dolgozott ki. Ennek leglényegesebb része az, mely kimondja, hogy az államhivatalnokok és szolgák hivatali illetményeiket jogérvényesen át nem ruházhatják másra, el nem zálogosithatják, sem pedig egyéb módon másnak át nem engedhetik.

Az indokolás lényegesebb pontjai röviden a következők: Szükséges, hogy a hivatalnok megélhetés tekintetében független legyen. Az állam érdeke azt kivánja, hogy a hivatalnok magaviselete tiszteletet és bizalmat ébreszszen; az emberi gyarlóság figyelembevételével azonban szükséges, hogy (mint az több müvelt államban be van hozva,) oly intézkedés legyen téve, mely szerint a fizetés bárminemü átengedése ne birjon jogerővel. Ez bizonyára hathatós eszköz a hivatalnokot az adósságcsinálástól megóvni, mert minden kölcsönadó jól meg fogja előbb gondolni, hogy vagyontalan hivatalnoknak hitelezzen-e; de a hivatalnok is értelmes takarékosságra lesz kényszeritve. A mostani hivatali illetmények (fizetés, lakpénz stb.) olyanok, hogy — kevés kivétellel — alig fedezik az illető hivatalnoknak és családjának szükségleteit. Mig ez illetmény a szükséglet fedezésének mérvét meg nem haladja, addig annak minden legkisebb megcsonkitása a hivatalnok és családja szükségleteinek megvonásával egy. És a mennyire e megrövidités hatással van a hivatalos működésre, annyira a közhivatal folytonosságának érdeke is megkivánja az emlitett intézkedést.

A törvényjavaslat nem terjeszkedik ki a nyugdijazottakra és azok özvegyeire és árváira, mert a törvényjavaslat nem akar senkinek magánjogi előjogot adni s csupán az államérdeket tartja szem előtt, a mennyiben a hivatalnok tehetségét a bénitólag ható gondoktól megőrizni, magának pedig biztositani akarja, e körülmény pedig a nyugdijazásoknál s özvegyeknél és árváknál nem fordul elő.

Külföld.

Bismarck és Gorcsakoff találkozni fognak Berlinben. Ez a nap legfontosabb hire. A befolyásos magas körök addig buzgólkodtak, mig csak Bismarckot reá nem birták, hogy e találkozásba bele egyezzék. A muszka kanczellár Ausztria-Magyarország és Németország szövetkezésétől meghökkenve, nagyon szeretné most már megint helyreállitni a régi barátságos viszonyt Német- és Oroszország közt.

Az afgán emir az angolok táborában. A „Reuter office“ jelenti Simlából: Jakub khán fiával és 245 emberből álló kiséretével Kushiba, Baker tábornok táborába érkezett. Megérkezése előtt az emir irásban kérte elfogadtatását. Kabulban teljes anarchia uralkodik. Roberts tábornok három ezreddel Kabul ellen indult, hová az angol csapatok október 5-én fognak megérkezni. Reménylik azonban, hogy a kabuliak nem fognak ellentállást kifejteni, mivel a zendülők sem vezérrel, sem kellő szervezéssel nem birnak.

A szultán elleni merénylő haiala. Karajanopulosz volt a neve azon görögnek, ki be akart törni a szultán palotájába. Az eset rendkivül megrémitette eleintén a szultánt, később pedig annyira feldühitette, hogy a merénylőt rögtön fel akarta akasztatni. De azt mondották neki, hogy Karajanopulos román alattvaló, igy tehát nem lehet formalitás nélkül kivégeztetni. Ekkor valami őrszobába vitték a merénylőt és ott bekötözték különben nem veszélyes sebeit. Későbben a palotába hivták, hogy állitólag vallomást tegyen a fődragománnak; de midőn visszavitték az őrségre, egy fegyveres banda támadta meg, és ez alkalommal 19 kard és jatagánsebet kapott, a melyek közül egy is halált okozott volna. A beavatottak jól tudják, hogy a gyilkosokat a rendőrfőnök csöditette oda, a ki kedves szolgálatot akart tenni a szultánnak a merénylő meggyilkolásával. Azután két orvost hivtak oda, köztük az osztrák-magyar nagykövetség orvosát, a kik jegyzőkönyvet vettek föl és megállapitották a holttest ugyanazonosságát, és a holttestet a román dragománnak adták át. A holttestet a park bejáratához dobták és teritővel födték be csak. Innét vitték a görög templomba.

Városunk tanügyi viszonyaihoz.

II.

Ez alkalommal a már előző czikkemben elismeréssel emlitett tanfelügyelői jelentés két igen érdekes szakaszával kivánom t. olvasóimat megismertetni. Az egyik szól azon áldozatokról, melyet városunk a tanügy oltárára tett le, a mely kétségtelenül a legerősebb tényezője volt közmüvelődési viszonyaink lényeges megjavulásának.

Debreczen város nagyon sokat áldozott és áldozik tanügyi czélokra. Tudta a város elöljáróság a multban s tudja a jelenben, hogy az alföld nagy miszszióval biró metropolisát nem teheti nagyobbá semmisem, mint szellemi müveltségének nagysága, melynek virágzása szellemi hegemoniát biztosit részére azon nagy kiterjedésü vidéken, melynek Athenjévé lenni nemes hivatása volt minden időben.

Lapozza végig városunk történelmét bárki, minden korban, csaknem minden lapon van följegyezve egy-egy nagy áldozat, melyet az elöljáróság tesz a nép nevében a népnek a népért.

A közeli multban, midőn az alkotmány vissza lett állitva, midőn figyelmesen tekintettünk körül s látnunk kellett az európai államok tanügyi viszonyainak fejlettségét a miénkkel szemközt, a hátra maradottság bántó érzete folytán oly áldozatok lettek téve a tanügyért, mely kárpótolta a mult hiányait. Igy tett városunk is. Elsőben kimondta az ingyen oktatást s ennek alapjául a mai viszonyok közt is legalább 150,000 forintot érő ezer hold földet adományozott. Követte ezt nem sokára fölvett nagy kölcsönből 140,000 forint, melyhez hozzá adatott 15,000 frt minden évben a hortobágyi puszta legelőbéréből.

Látni való, hogy városunk körülbelől **félmilliós** tőkét meghaladó áldozatot tett a tanügy oltárára.

A kiadási tételek közt látjuk mint fontosabbakat: a ref. elemi iskolákra összesen 51,178 frt 48 kr. Kisdedóvódákra 1264 frt 20 kr, Iparosok iskolájára 4576 frt 52 kr. Kereskedelmi közép szaktanoda évi segélyezése 800 frt. Reáliskolára 11,828 frt 65 kr. 325 árva gyermek tartási és neveltetési költségeinek fedezésére segélypénz 5021 frt 01 kr. Ref. főiskolai tanitók készpénz fizetésének pótlására 5025 frt 87½ kr. Kollégiumi, reáliskolai, tanitóképezdei és elemi iskolai tantermek fütésére tüzi fa 3738 frt stb.

Azon tény, hogy városunk a felekezeti iskolákra összesen: 56,330 frt 33 krt áldozik s hogy a 40 ezer lélekkel biró kálvinista Róma hatósága az alig 7 ezer róm. katholiku-

---

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája

Bismarck Varzinban.

Busch Móricz a „Porosz Évkönyvek“-ben egy nagy és fölötte érdekes essayt közöl e czim alatt: „Bismarck Varzinban“ s a kanczellárnak sok lélektanilag és politikailag jellemző megjegyzését teszi itt közzé, melyeket ez Varzinban tett, kávé mellett, hosszu diákpipával a kezében, mig a másik tartalékban volt széke mellett. Az essayban többek közt ezeket olvassuk:

A cseh hadjáratról beszélgettünk s a kanczellár egyebek közt a következő jellemző epizódot beszélte el: „A nikolsburgi haditanácsban, mely az én szobámban folyt, a többiek a hadjáratot tovább akarták folytatni, be Magyarországba. Én azonban ellene voltam, — a kholera, a magyar puszták, politikai tekintetek és — még egyéb, ezek voltak az én az én ellenvetéseim. De mellette maradtak és én hiába szólaltam fel ujból is a terv ellen. Ekkor kimentem a teremből a hálószobába, mely csak egy deszkafallal volt elválasztva, levetkeztem s ágyamra vetettem magam s az ideges izgultságtól hangos zokogásban törtem ki. Erre odafenn egy perczre valamennyien elcsitultak és a dolog abban maradt.“

A kanczellár egy más kiválóan érdekes megjegyzése, melyet a kanczellár amaz emlékezetes varzini esték egyikén tett, az 1877-ki török háborura vonatkozik, mely ez évben — tudvalevőleg — az oroszokra kedvezőtlen fordulatot vett. Mikor a háboru szóba került, a herczeg igy szólt: „Ha én Sándor czár volnék, csapataimat a Duna balpartjára visszavezetném s a télen át ott maradnék. Egyidejüleg azonban a hatalmakhoz egy manifesztumot bocsátanék ki, melyben kijelenteném, hogy a háborut, ha ugyan szükséges, hét évig is folytatni fogom, bárha végül parasztokkal és vasvillákkal meg cséphadarókkal kelljen is azt vinnem. E mellett a magam oroszai felől biztos lennék. A jövő tavaszon aztán bevennék nehányat a dunamelléki nagy erődök közül s igy küzdeném magam apránkint előre.“

A herczeg ugy ismeretes, mint vasjellem, öntudatos, önérzetes fő. Nem vonom ezt kétségbe. De neki is vannak lágy pillanatai, mikor tetteivel és sorsával látszólag vagy tán valóban is elégületlen, bánatos vagy — mondjuk inkább — gyötrődő hangulatai, melyek világfájdalomkép nyilatkoznak. Néha Achillre emlékeztet, a mint az Ilion előtti sátorban busong, néha meg Salamon prédikátor ama szavaira: „És mikor megtekinteném minden munkáját keaeimnek s a fáradságot, melylyel azokat cselekedtem, látom, hogy hiuság és nyomoruság minden a nap alatt!“ Valami mysztikus fordulat ez tán lelkében, valószinüleg azonban testi okoknak is kifolyása, fáradság, ideges lényének diszszonanciája. Igy panaszkodott előttünk egy este, elsőbb egy ideig magában merengvén, hogy politikai tevékenységben kevés az öröme, kevés a megnyugvása. Senkit sem tett volna boldoggá, — igy szólt. — magát se, családját se, másokat se. Mi tiltakoztunk. — Ő azonban folytatá: „De igen sokakat boldogtalanná! Nélkülem nem lett volna három nagy háboru, nem hull el nyolczvanezer ember s szülők s testvérek, özvegyek nem gyászolnának. Ez azonban istennel elvégeztem. De örömem kevés vagy épen semmi sem volt mind abban, a mit cselekedtem, ellenben sok gyötrődésem, gondom és fájdalmam.“ Mi hallgatunk, később azonban hallám, hogy a herczeg ujabban ismételve igy nyilatkozott.

A csetinjei udvari festő.

A montenegrói fejedelemnek is volt nemrég udvari festőművésze, dr. Krsnjavy, ki ez udvari méltóságtól szerencsésen megszabadulva, most mulatságos dolgokat beszél el csetinjei életéből.

„Vasárnaponkint, ugymond, a montenegróiak délután összegyülnek Csetinje főterén különböző versenyjátékokra s rendesen a fejedelem is jelen van. Ha ilyenkor egy-egy érdekes főt vagy festői alakot megpillantottam csak meg kellett mutatnom a fejedelemnek s az illető azonnal parancsot kapott, hogy a billard-terembe menjen és ott csöndesen üljön, mig lefestem vagy lerajzolom. Ha a vitéz valamely távoli faluból való volt, nem ritkán igen kedélyes alkudozásba bocsátkozott a fejedelemmel, hogy megmeneküljön az üléstől s nagy sajnálatomra a fejedelem sokszor kapitulált is.

Festés közben a fejedelem gyakran mellettem állt, sőt ki-kivette kezemből az ecsetet és maga is próbálkozott, fajdalom, már kész képeimen is, ugy hogy nem csekély munkába került a fejedelem müvészi kisérleteit jóváttenni.

Nagyon mulatságosak voltak a vitézek; mikor mintának ültek; roppantul nyugtalankodtak és örökké fecsegtek, ha meg nem engedtem, hogy csibukozzanak. Azt végre belátták, hogy illő dolog, ha a fejedelem képben megörökiti az ő jeles hőseit; de elég bajom támadt abból, hogy az ily módon kezdtem őket az ülésre kapaczitálni.

Első hősömnek szabad választást engedtem, milyen állásban akarja magát lefestetni; ő, kezét handsárján tartva, mérges arczot vágott s én igy festettem le, vörös hátteret választván hozzá. A másodiknak is szabad választást engedtem; ez is ugyanazt a pozicziót választotta. Nem akartam csupa dühös montenegrinust festeni, kértem tehát, hogy békésebb arczczal álljon.

„Micsoda? — kiáltá dühösen, — hát azt hiszed, hogy én nem vagyok olyan vitéz, mint Ilics?“

Hasztalan akartam kapaczitálni, nem engedett, s hogy el ne szalaszszam, kénytelen voltam még egy dühös vitéz festésébe belefogni. Az első szünet alatt hősöm megtekinté a vázlatott s ugy látszék, kiengesztelődött; meg volt elégedve felfogásommal. Aztán semleges szinekkel kezdtem a hátteret festeni, mignem hirtelen durva káromkodás szakitott felbe s miután mennydörögve kiáltá:

„Micsoda? Azt hiszed, hogy én ezt eltüröm? Ilicsnek vörös mezőt festettél, nekem pedig ilyen szürkeséget mázolsz? Soha!

„S kapta magát és mérgesen eltávozott.“

sok iskolájára 21,279 frtot ád, bizonyitja hogy nálunk nincs tekintet arra, hogy ki dicséri a mindenhatót a csillagos tornyu, ki a keresztes tornyu templomban, itt első a tanügy, a nép szellemi müveltsége!.

Ha összeszámitjuk a város által a mult évben tanügyi czélokra forditott összegeket, főösszegül **82,737 frt 85 kr,** jön ki. Ha pedig a magánosok és filantropikus intézetek hasonczélu kiadásait is ide számitjuk, akkor a tanügyi kiadás: **129,574 frt 3½** krt tesz; a mely 2 millió 59 ezer 566 frt és 66⅔ krajczárnyi tőkének felel meg.

Vajjon hol van erre példa a hazában, vajjon nem föltétlen elismeréstérdemel-e Debreczen ezért, hogy a jövő érdekében ily fényes áldozatokat tesz? **Sz.**

(Folyt. köv.)

Egy népbank alapszabályai.

A Tóth Károly tanitó által tervezett s lapunkban már bővebben emlitett debreczeni népbank számára, a tervező a Kenessey Kálmán által alapitott kápolnás-nyéki népbank alapszabályait ajánlja.

Hogy mindenki, ki ez ügy iránt érdeklődik a tervezett intézet alapszabályaival megismerkedjék, itt közöljük azokat:

I. Az egyesület czégje.

1. §. „Debreczeni segélyegylet."

II. Czélja.

2. §. A résztvevőknek biztos és könnyü alkalmat nyujtani heti apró betételek által, meghatározott kamatnyerés mellett, néhány év alatt tőkét gyüjthetni, — ekként a takarékosság és tőkésités iránti hajlamot ébresztení, a szétszórva gyümölcstelenül heverő filléreket gyümolcsözővé tenni.

Az ilyképen begyült pénzekből azon résztvevőkön, kik gazdaságuk, üzletük előmozditására, vagy más egyéb okból kölcsönre szorulnak, kellő biztositás és törvényes kamatfizetés mellett kölcsönzéssel segiteni.

III. Az egyesület területköre.

3. §. Debreczen és környéke.

IV. Az egyesület alakulása.

4. §. Az egylet 10 évre alakul, olyforman, hogy, az 5-ik § ban foglalt eseteket kivéve, mindegyik részes tag legalább 10 egymásután következő évre kötelezi magát az egylet pénztárába heti betételeit folytatni és az egyletben maradni, s csak 10 év után áll szabadságában önként kilépni, a mikor a kilépő 10 év alatti összes betételeit az 5-ös kamat és kamatok kamataival együtt kifogja kapni.

Az egyletnek tagjai csak nagykoru vagy önjogu egyének lehetnek, — magától értetik, hogy oly kiskoruak, a kik örökösödés után jutnak az egylet által biztositott anyagi előnyök élvezetébe, az egyesületből ki nem zárvák. —

Uj tagok az egylet megalakulása után, az elnökségnél jelentkezvén, a mennyiben a fentebbi minőséggel birnak, minden utánfizetés nélkül, egyszerüen felvétetnek, az egyletnek életbeléptétől számitandó 10 évig köteleztetvén, annak minden javadalmaiban részesülnek.

V. A tagok felvétele s a tagság megszüntetése.

5. §. *Tag lehet mindenki, ki hetenkint* legalább 10 krnyi betételre magát kötelezi.

6. §. Megszünik a tagság:

a) Az egyleti tag halálával,

b) ha csőd alá kerül,

c) ha végkép elszegényedik. s végre:

d) ha más vidékre elköltözik. Ez esetre a már betett tőke kamataival együtt, az a) és b) alatti esetekben jogutódainak, a c) és d) alattiakban pedig magának az ily tagnak visszaszolgáltatik, és pedig maga a tőke az ily esetről az illető örökös vagy örökösök által tett jelentés után három hónap mulva, a kamatok azonban csak az évi számadás befejeztével; — megjegyeztetvén, miszerint valamely egyleti tagnak halálozása esetében az elhunytnak örökösei az egyletnek tagjai maradhatnak.

(Folyt. köv.)

Napi hirek.

— **Azon tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetéseik a jelen évnegyedben, azaz szeptember hó végével lejár, valamint azokat, kik lapunkra előfizetni óhajtanak, a közelgő uj évnegyedre tisztelettel figyelmeztetjük.**

Lapunk előfizetési ára:
Október hóra 1 frt o. é.
Október-deczember ¼ évre 2 frt 50 kr.

Előfizetetni helyben Kutasi Imre könyvnyomdájában, — továbbá Telegdy K. Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvkereskedéseikben, s vidéken postautalványnyal minden postahivatalnál.

A „Debreczeni Ellenőr" kiadóhivatala.

— **A járványos betegségek** napontai fejlődése folytán a járványügyi bizottság elrendelte a helybeli összes iskolák beszüntetését. Az összes növendékekek október 20-ig szünet adatott.

— **Halálozás.** Megyénknk nádudvari járásának derék orvosa dr. Farkas Szilveszter meghalt. Benne kiváló buzgalmu szakembert vesztett a megye. Béke poraira.

— **Köszönetnyilvánitás.** Bár szomoru, de mégis elengedhetlen kötelességünknek tartjuk, mindazon rokonok, barátok, ismerősök és általában a nagy közönség azon részének, mely — forrón szeretett leányom, illetve testvérünk **Karolina**, f. hó 28-án véghezment temetése alkalmával — fájdalomdult sziveinkre enyhitő balzsamként hatott rés vétteljes megjelenésével, — a nyilvánosság terén legmélyebb köszönetünket nyilvánitani. — Debreczen 1879, szept. 30. Bruckner Ernő és gyermekei.

— **A toroklob, vörheny, himlő.** E három betegség lett a szülék réme. A kisgyermekek egymásután esnek e betegségekbe s fájdalom a halál szedi is áldozatait. Vannak családok hol 3—4 gyermek fekszik egyszere két betegségben is. Rémitni egyátalában semmi szándékunk, de az óvatosságot nagyon ajánljuk a szülők figyelmébe.

— **Szintársulatunk** uj tenoristája Dallos János már megérkezett városunkba s első fellépése az „Álarczosbál" czimü operában lesz, mely Verdinek egyik nagyon szép s általunk e szinpadon rég nem látott kedvelt müve. Természetes, hogy az csak majd Heim Róza megérkezése után kerül szinre.

— **A Lászy társulata,** mely legutóbb Kis-Várdán müködött, végleg feloszlott. A tagok mennek szerződési helyeikre. Igy ismerőseink közül a Takó-pár Pécsre, Hahnelné Kecskemétre megy, kik e napon utaztak át városunkon.

— **Véres verekedés** történt a „csillagos" csapszékben hol egy idegen illetőségü végrehajtót több izraelita polgártárs ugyancsak megtaposott és megvert azon ok miatt mert a kocsmárosnéhoz mert nyulni. A tettesek a rendőrségnél vannak letartóztatva.

— **A népiskolák számára** B. P. ismeretes debreczeni tef. tanitótól megjelent „Természettan"-ának 2 ik kiadása Csáthy Károly kiadásában. A derék tankönyvet ajánljuk a tanitók figyelmébe.

— **Kossuth Lajos** atyjának siremlékét a napokban állitották föl Alsó-Dabason, hol 1839-ben 76 éves korában meghalt. A sirkő szürke gránitból készült 9 láb magas obeliszk. *Költségeit a dabasi közbirtokosság részint saját adakozás, részint gyüjtés utján fedezte.* Az ünnepélyes leleplezést október 26-kán szándékoznak megtartani.

— **Postaügy.** A H.-Böszörmény, Sámson, Hosszu Pályi és b.-ujvárosi különposták folyó év október 1-től kezdve a téli hónapokon át, Debreczenből déli 12 órakor fognak hazainditatni. Debreczen, 1879. szept. 29-én. A m. kir. posztahivatal.

— **Elásott gyémántok.** Gr. Batthyányi Kázmérnéről irják, hogy 1849-ben, menekülése alkalmával 80 ezer forintot érő gyémántot ásott el, a mit csak a komornája tudott. A komorna halálos ágyán meggyónta egy lelkésznek, ez pedig föladta a rendőrségnek s a gyémántok ellettek kobozva.

— **Verekedő doktorok.** A budapesti IV. kerületi járásbiróság Dr. Krick Árpádot és Krick A adárt fejenként 50 frt birságra, esetleg 10 napi fogságra itélte, mert Dr. Kaczander Gyulának lakására törve, őt felpofozták és botokkal eldöngették.

— **Cs. kir. járásbiróság.** Győnyörü dolog ha igaz, a mit a „Függ. Hirl."-nak irnak, hogy a jászberényi járásbiróság a nagy kátait hivatalos irataiban cs. kir. járásbiróságnak czimezgeti. Hát nem tudják Jászberényben, hogy az igazságszolgáltatás Magyarországon csak a magyar király nevében történik s Magyarországon semmi hivatal sem lehet császári.

— **Bismarck-reliquiák.** A tollat, melylyel az „Imperial"-ban a kanczellár irt, egy angol vette meg 100 frtért; ivópoharát egy másik rajongó 8 frtért váltotta magához. De hát mit ér mindaz a herczeg hajfürteihez képest, mely most gondosan garmadába gyüjtve büszke ereklyéjét képezi az „Imperial" fodrászának! Mert a herczeg Bécsben valóban lenyiratta a haját a mi legvilágosabb czáfolata annak a közhitelre talált rágalomnak, hogy csak három hajszála van.

— **Bepereltek a ministériumot.** A bécsi birodalmi törvényszék a legközelebbi héten egy igen fontos és érdekes ügyben fog itéletet hozni. Egy Vaschati nevü házaspár bepörölte az osztrák vallás- és közoktatási miniszteriumot, mert ez reájuk parancsolt, hogy Viktor és Libertus nevü fiukat kereszteltessék meg. Érdekes a dologban az, hogy az egdigi három forumok mindegyike más itélet hozott ez ügyben. Az egyik azon véleményben volt, hogy a kérdéses házastársak nem kötelezhetők gyermekeik megkereszteltetésére, mert felekezetnélküliekké lettek, a másik határozottan oda nyilatkozott, hogy a gyermekek megkeresztelendők, mig a miniszterium azt rendelte el, hogy a gyermekek közül csak az egyik keresztelendő meg, a ki még akkor született, mikor szülei még a katholikus egyház hivei voltak.

— **Bérbe adta a feleségét.** Érdekes jogi kérdés eldöntésére lesz hivatva nemsokára a curia — irja a „Székesfehérvár és vidéke" és pedig egy városunkban folyó pör miatt. Évekkel előbb egy itteni ügynök eladta nejét 3 évre egy külföldi kereskedőnek, sőt a kialkudott vételárnak, recte haszonbérnek legnagyobb részét fel is vette. Maradt még néhány ezer forint (mert 14 000 frtos bérletről van szó,) mely a szerződés lejártával lett volna fizetendő. Igen ám, de két héttel a lejárat előtt, a nő ott hagyta a bérlőt, s a czitromok hazájából visszaszökött kedves élete párjához Fehérvárra. A bérlőnek ideje igy két héttel megrövidittetvén, pert inditott a már lefizetett összeg ellen, mig a bérbeadó a még hátralevő összegért perel, avval érvelvén, hegy ő nem oka annak, ha a bérelt birtok szőkik meg. Hogy a per, a legfőbb itélőszékhez kerül, az bizonyos, mely döntvény alakjában fog itélni a fölött, ha szabad-e bérbeadni egy nőt?

— **A török alattvalók Te Deuma Budapesten.** Tegnapelőttt 11 órakor ritka ünnepélyességnek volt szinhelye a ferencziek temploma, irja a Magy. Hirlap. Ugyanis a Budapesten levő török alattvalók, ma II. Abdul Hamid szultán és a keresztény alattvalóknak az orosztörök háboruból való szerencsés megmenekülésökért a sz. ferenczrendiek zárdája templomában ünnepélyes „Te Deum laudamus" tartatott. Már jóval 11 óra előtt látható volt, hogy a templomban valami kiváló ünnepély lesz. Kevéssel az ünnepély előtt megjelent a templomban vörös fezzel fején a török főkonsul: *Feriz bég kiséretében, Shedid effendi Habcyehe vicze alkonsul és a tolmács,* kik a főoltárral szemben foglaltak helyet. A templom szentélyében levő kis oltár előtt más törökök voltak mind megannyian fezzel fejükön a kik között ott láttuk: Albachari, Putschin, Russó A., Herczeg orvost s másokat családjaikkal. Továbbá: Vámbéry, Erődy s sok másokat. A templom egészen tele volt, a mikor megkezdették 200-ra menő gyertyát, részint a feldiszitett oltáron, részint a csillárokon meggyujtani. A khorust egy zenekar s mintegy 20 énekes tölté be. Az orgonán, „Pericze Szultán" török ima adatott elő.

— **A kedélyes bécsiek,** nem mindig kedélyesek. Igy a legutólsó tanács ülésben Väth ur azt merte állitani, hogy vannak tanácsosok, kik a középitési bizottságra befolyást gyakorolnak, s meg is nevezett egy esetet, melyet Gunesch ur magára vett, s rögtön azzal felelt: „Ez szemtelenség!" E véleménynyilvánitás természetesen ellenmondást keltett mire Gunesch ur utra azzal felelt: „Azt mondtam, hogy ez szemtelenség!" Roppant zaj, az elnök alpolgármester torka szakadtáig rázza a csüngetyüt, s a szó visszavonásra szólitja fel a veszekedőt, mit az meg is teszen ekképen: „Ismételem, hogy ez szemtelenség!" Amiért aztán elnökileg megborgáltatik.

— **Ki a kövérebb?** Bécsben a sportnak igen nemes fajtáit kezdik üzni. A mult héten az orrversenyről irtunk, most meg azok kelnek versengésre, a kiket a földi gondok nem apasztottak meg, sőt ellenkezőleg Moháczi bácsihoz lettek hasonlóvá. Kövérek versenye lesz e hó 29-én. Négy jutalom lesz. A mérést egy szakértő párisi szabó fogja eszközölni centimeter segitségével s ha egy rövid volna, másodikat toldanak hozzá.

— **A kiskoru férj.** A budapesti kir. táblához legközeleab egy igen érdekes válópert fognak felterjeszteni. X. Imre egy fiatal földbirtokos egy félév előtt nősült ugyan, de már is visszarért jogászkori szokásaihoz s fel-felrándult a fővárosba, hogy az elhanyagolt kardalnoknőknek és varró leányoknak ujból csak ugy hordozza a czukorkákat és más nyalánkságokat, mint „boldogult urfi korában." Szép fiatal neje egy alkalommal tetten érte és pedig oly formán, hogy az észlelteket tökéletesen elég oknak hitte az elválasztásra. — Azonnal beadta keresetét férje ellen. — A férj azonban sokkal kedvesebbnek, bájosabbnak és szeretetreméltóbbnak találta ifjn nejét, semhogy válni akarna. Elleniratában mindjárt előadta kifogását és hiteles alakban kiállitott kereszt-levéllel is igazolta, hogy ő kiskoru s mint ilyen saját személyében nem perelhető. Az első biróság is igy vélekedett s a nő hiába felebbez, mind hasztalan. Ha férjétől csakugyan válni akar, meg kell perelnie a férjének atyját.

— **A nemzeti szinházban** az 1878/9-iki szinidény alatt 322 előadás volt; e közül 137 operai, drámai 107, vigjáték 142. Eredeti darab előadatott 51, e közül Szigligetinek a müve 15, Csiky Gergelyé 7. A kiadás tavaly 607,327 frt volt; bevétel 341,368 frt. A hiányt a királyi és országgyülési segélyből fedezték. Leginkább emelkedett a személyzet fizetése, t. i. 298,000 ftról (1871-ben) 404,000 frtra. Ez utóbbi összegből jutott a drámára 104,000 frt, az operára 148,000 frt, a balletre 22,000 frt, a zenekarra 49,000 frt, a segédszemélyzetre 78,000, fizetések emelkedése legnagyobb az operánál és a segédszemélyzetnél. Az irói tiszteletdijak fejében kifizetett összeg az előbbi évekhez képest, csökkenést mutat; 1878/9-ben e czimen kifizettek 5596 frtot s ebből magyar iróknak 3754 frt, mig 1874-ben 15,100 frtból magyar irók 11,500 frtot kaptak. Végül megemlitjük még, hogy az 1878/9-iki szini év alatt a nemzeti szinháznak összesen 352 tagja volt, még pedig 36 szinész, 22 énekes, 59 karénekes, 41 táuczos, 62 zenész és 132 segédszemély.

— **Házassági szerződés Dárius korából** A párisi Louvre-muzeum, mint egy franczia lapban olvassuk, 9000 frankért közelebb nagybecsü görög, arab és persa papyrusoknak birtokába jutott, melyek legalább is 50,000 frankot érnek. Az eladók beduinok voltak. A párisi egyiptomi muzeum öre, ki sietett megismerkedni ezen okmányok tartalmával, azokban többek közt egy házassági szerződésre akadt, mely még Dárius korából való. Ezen okmányban a férfi ezeket mondja: „Jelen szerződés értelmében jelveszlek feleségemül. Kijelentem, hogy teljes jogot adok neked az adás-vevésre. — Ha valamikor nem fogsz kelleni, általad meghatározandó birságot fogok fizetni neked. Összes és jövendő vagyonom a fiadé lesz. Ha más asszonyoktól lesznek gyermekeim, azoknak nem lesz semmi joga örökségemre" stb.

Szinház.

Hétfőn sept. 29 én a Dalnoky pár első fellépteül a „Kornevilli harangok" ismert operette adatott elő. A kedvelt darab ezuttal csekély számu közönséget vonzott a szinházba, mit mi egyenesen az előadás kezdete előtt szakadóvá lett esőnek tulajdonitunk. Az előadás pedig — szokás szerint — nagyon jól ment. A Dalnoky-párt ösmeri közönségünk nagyon jól a régibb időkből. Dalnokyné operai énekesnő s Zsermén szerepét csak szivességből adja, de azért e nem szerepkörébe tartozó partiet is, minden kifogás nélkül énekelte s legfelebb csak az ellen tehetnénk kifogást, hogy nem elég érthetőn énekel. Dalait zajosan megtapsolták többször. Dalnoky mint Grenisö határozott diadalt aratott s ez estén már megnyerte s biztositá a maga számára a közönség kegyét. Nyilvay I. mint Szerpolette, Szathmáry mint Gáspár apó s Foltényi mint város biró nagyon ismeretesek. Traverszen meglátszott az időváltozás nyoma. Hangja a felső registerben fátyolozott volt. Ezuttal a rendes ütenyben énekelte a rondo valcert, mely szerepének most is le hatásosabb részét képezte. A karok együtt kitünően működtek különösen a 2-ik felvonásban, hol a zenekar is Delin vezetése alatt kifogástalanul kisérte őket. A zenekarban most csak egy nagybőgő van, a melyet kevésnek tartunk ily nagy zenekarnál.

A Litzenmayer nővérek táncza ez este is, mint az első előadás alkalmával zajos tetszésben részesült.

Felelős szerkesztő: **Kutasi Imre.**
Főszerkesztő: **Vértesi Arnold.**

Nyiltér.*)

Farkas nétól a 186. számban közzé tett gyanusitó sorokra válaszolom, hogy éppen, mert Petruss vagyok, sohasem voltam és sohasem is fogok sikkasztó lenni. A 3 havi börtön önvédelem miatt szabatott reám és nem csalásért vagy lopásért. Birtokát maga kinálta nekem bérbe, s mert ez kiélve, elrongyolva, rendezetlenül vagy 50 drbban a határon szerteszét szórtan fekszik, azt akkor kivenni vonakodtam; de igértem ha rendezve lesz, az épületek kijavittatnak, egy pár év mulva ki fogom bérelni. Erre sirva kért, hogy ő a világon senkiben sem bizik, kire e rendezést bizhatná, vállaljam el birtokának kormányzatát és intézzek ugy mindent, a hogy czélszerünek és a magam igényeihez mérten jónak látom. Később midőn a kiadásokat sokallotta, vissza vágyott az egyptomi hagyma és husos fazekak után. Bérlőt keresett s ennek keresésére engem is többször felszólitott beszéd közben.

Az én általam ajánlottat el nem fogadta, hanem ő fogott magának egyet s ennek 200 frttal olcsóbban adta ki „csak azért is", hirem és tudtomon kivül. Most már azt is megbánta, mivel a sok és igen szép dohány várható jövedelmét irigyli bérlőjétől. Különben a ki ismeri őt és e sorok iróját, meg tudja az mérlegelni becsünket, attól méltóztassanak megkérdezni a többit.

A ki kiván bővebb felvilágositást ez ügyben, annak szivesen szolgálhatok. Nem mondhatok róla semmi egyebet, mert majd azt hiszi beigazolva, hogy igazán „dühös" vagyok; még azt sem mondom, a mit különben tettem volna: hogy Kálmán király, ha őt ismeri nem hozott volna abban az időben oly nevezetes törvényt. Ez ügyet egyébiránt, mivel már fizetés végett illetékes birája előtt van, befejezettnek tekintem itt, s kijelentem, hogy semmi felszólitásokra nem felelek.

Petruss.

Táncztanitási jelentés.

Van szerencsém a t. szülők és t. tánczkedvelő ifjuság becses tudomására juttatni, hogy táncztanitásomat október hó 1-én megkezdendem.

Tánczteremem, hol a beiratások is eszközölhetők főpiacz Dragota-féle, most Szikszai ur házában az emeleten balra. Magán házaknáli tanitásra készséggel ajánlkozom.

Nagyra becsült pártfogásukat kérve, maradok kitünő tisztelettel

Holländer Ignácz,
(313 3—?) táncztanár.

Kazán és gepmühely

Debreczen,
péterfia-utcza 888-dik szám.

Alólirtak ajánljuk magunkat mindennemü uj kazán- és gépmunkákra, egyszersmind azoknak kijavitására. Szakavatott jó munkát és jutányos árak mellett gyors kiszolgáltatást kötelezvén, a t. közönség becses megrendeléseit kérjük tisztelettelljesen

173 33—?) **Sternischa testvérek.**

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

a mérték feladása mellett

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Tisztelettel jelentem a n. é. közönségnek, hogy itteni

férfi ruha-raktáramban
az őszi és téli idényre

nagy választékban kaphatók **téli köpenyek** 15—18 frtig, valamint **téli felöltők**, továbbá gyermek ruházatok 2 éves kortól kezdve; valamint más nemü öltözékek,

10 frtól 30 frtig saját szabásom és gyártásommal

kiállitva, **a határozott árak készpénz fizetés mellett vannak számitva.**

Főgondom van arra, hogy raktáramban **csinos szabás** és **legjobb munkával** kiállitott öltözékkel, a jó izlésnek és jutányosságnak is megfelelve szolgáljak, és hogy a tőlem vásárolt készruha, **a kiállitást illetőleg** épen **olyan legyen, mint ha megrendelésre készült volna;** a **határozott árakat** pedig, melyek a mindkét félre kellemetlen alkut fogják helyettesiteni, ugy számitom, hogy a t. közönség nem szakértő részének is megnyerjem bizalmát.

A tisztelt megrendelőknek szinte bátor vagyok jelenteni, hogy üzletem **külföldi finom** szövetekkel és idény-czikkekkel bőven ellátva lévén, a **megrendelésekre** vonatkozólag szinte kész szolgálatra állok.

Végül az üzletem kiegészitő részét képező

férfi fehérnemü-raktárt,

melyet a budapesti nagyhirü

„Ypsilanti"-hoz czimzett
Kollarits József és fiai czégtől

bizományban tartok, szintén ajánlom a n. érdemü közönség szives figyelmébe és pártfogásába.

Tisztelettel vagyok a n. érdemü közönségnek

alázatos szolgája
Szedlák József
(61) 31—? férfi szabó.

csomagolási dij nem számittatik.

POUDRE RAVISSANTE du Dr. LEJOSSE à Paris.
A párisi és londoni hölgyvilág, valamint a legtöbb müvésznő legkedveltebb arczpora.
Mindazon t. hölgyek, kik egyszer használták, meggyőződtek, hogy a POUDRE RAVISSANTE felülmulhatlan, igen jól tapad, láthatatlan, és természetszerüséget ad a bőrszinnek, tehát legjobban ajánlható.
Nagy doboz ára 1 frt. — Kisebb 60 kr. fehér vagy rózsaszinü.

„RAVISSANTE" du Dr. LEJOSSE à Paris
a hölgyvilágnak egyetlen, ártalmatlan bőrszépitő szere
azon jeles tulajdonsággal bir, hogy a bőrszervre puhitólag felfrissitőleg hat, annak működésére fokozó és eltérő befolyással bir. A legtisztább toilette-szer minden hölgy számára, mely minden bőrbetegséget eltávolit s a bőr szinét fiatalitja és szépiti. Mint lágyitó, bőrfejlesztő szer minden zsiranyagot és olajfélét felülmul, mintan a bőrt rendkivül hajlékonynyá, gyöngédé és fehérré teszi. Nagy üveg ára 2 frt 50 kr, kicsiny 1 frt 50 kr.

SAVON RAVISSANTE
legjobb és legkedveltebb illatos piperszappan a bőrszin szépitésére és javitására.
Központi szétküldési raktár Budapesten Schwarcz Henriknél, muzeum körut 10. sz.
Kapható minden gyógyszertárban és illatszer raktárban.

FERFI RUHA-UZLET MEGNYITÁS.
Van szerencsém a t. cz. közönséggel tudatni, hogy Debreczenben a főtéren levő Sesztina Lajos ur kereskedése mellett
férfi ruha-üzletet
nyitottam, melyben ugy a legelegánsabb férfi-, mint gyermek ruhák
a legjutányosabb árért
nagy választékban kaphatók.
Csinosan átalakitott s gazdagon fölszerelt üzletemnek vezetését Raditz Simonra biztam.
EIBENSCHÜTZ M.
(308 2—3)

Debreczen, nyomatott a kiadó-tulajdonos Kutasi Imre könyvnyomdájában, 1879.